

Milena Jesenská (1996 – 1944): Cesta k jednoduchosti

I. Beletristický text:

A. Literární druh a žánr, literárněhistorický kontext, umělecký směr / tvůrčí skupina, údaje o autorovi ve vztahu k dílu;

B. 1. Doba a místo (děje);

2. Kompozice;

3. Hlavní postavy a jejich charakteristika;

4. Námět, témata, hlavní motivy;

C. Jazykové zvláštnosti a kulturní souvislosti;

O té ženské emancipaci několik poznámek velice zaostalých

Tedy o té rovnoprávnosti muže a ženy. Vždycky – podotýkám, že tento fejeton je nejskromnější mínění chudé žurnalistky, kterou jsem, a žádným příspěvkem k sociálnímu sporu – mi to připadalo velice prosté: k rovnému a stejnému právu je třeba rovných a stejných výkonů. K možnosti rovných výkonů je třeba stejných schopností. Proti všem bojům a důkazům o rovnosti schopností, které se svádí už po léta, stojí veliký, nezaměnitelný a strašlivě

neproblematický přírodní zákon, že žena potřebuje devět měsíců, aby zrodila dítě, a muž potřebuje několik okamžiků, aby zplodil dítě. Nemyslím, že by se věci tak základní a tak podstatné daly jakýmkoli řízením obejít. I kdyby – prosím: *i kdyby* – byla tato čistě fyzická překážka v praktickém životě překonatelná, i kdyby žena v úřadě, v továrně, ve vědecké laboratoři, ve státní službě, na politickém fóru nebo na poli sportovním dovedla, mohla a směla – už v zájmu dítěte směla – nedbat svého těhotenství a zastávat svou práci nepřetržitě, jako by její nebylo – nemůže a nedovede to ignorovat vnitřně, prostě proto, že fyzické hranice nám přece jen nejsou dány nadarmo, že se přece symbolizují v naší duši, v našich mozcích, že se přehodnocují neviditelnými, tajemnými a všemu programu se vymykajícími zákony v našich bytostech. Nejsm si jista, věděl-li pánbůh, jaký nesmysl dělá, když stvořil člověka. Ale nestvořil přece jednoho člověka, stvořil dva lidi. Kdyby se vůbec kdy mohlo mluvit o stejnostech a rovnosti, nebylo by asi třeba, aby se tělo ženino tolik lišilo od těla mužova, aby se tělesné funkce ženy tak málo podobaly mužovým, nebylo by to na tom světě asi tak zařízené, že jsou třeba šaty. Je možno a dokonce snad i záhodno debatovat proti všemu, co stvořil člověk: proti parlamentu, drahotě, utlačování chudých lidí, proti prostitutci atd. Ale je dost bezútešné bojovat proti přírodě, která *je* a která je od lidských přání velice málo odvislá a která staví princip mužství a ženství všude, mezi slony, vrabce, kapry a kopteliny, právě jako mezi lidmi. At je ten princip jakýkoli, je dost těžké uvěřit, že by byl náhodný. A právě tak je těžké uvěřit, že by bylo možné jej podvést i nejchytřejšími úmysly na světě.

II. Nebeletristický text:

A. Funkční styl, obsah, účel, vztah k prvnímu textu;

B. Jazykové apod. zvláštnosti.

Fejeton (z [franc.](#) *feuilleton* respektive *feuille* [føj] = lístek), zastarale **fejton**, či též **poznámka pod čarou**, v češtině také tzv. **podčárník**, je specifický [publicistický žánr](#), obvykle používaný v [tisku](#) jako protějšek k hlavním článkům. Vtipně zpracovává zdánlivě nevýznamné, ale zajímavé téma a ukazuje všední věci v novém světle, přičemž je autor hodně subjektivní a vychází z vlastních zážitků.

Pojem fejeton je žánrovým označením pro „nový literárně publicistický útvar“, který vznikl a rozvinul se na místě novinových fejetonů jako méně rozsáhlý článek, či spíše krátký komentář typický silným subjektivním nádechem a lehkou stylistickou formou, zaměřený na aktuální společenské nebo kulturní téma, často o několika volně spojených tématech. Napsán je zábavným literárním slohem, mnohdy [satiricky](#) komentujícím či trefně [ironizujícím](#) vybrané dobové události. Časté jsou nadsázka, [humorné](#) postřehy nebo [hyperboly](#). Typický humor obsahuje i užívání komických výrazů, slovních hříček či užití knižních tvarů. Autor se většinou soustřeďuje na jeden fakt, přitom ale využívá [sarkastické](#) nadsázky. Fejeton by měl být gradován do jedné [pointy](#) a obsahovat nové, nečekané pohledy na věc, a tím vést čtenáře k zamyšlení nad tématem (proto často obsahuje nezodpovězené otázky).

